

תורכיה

«טיימס» מה-5 בנובמבר מוסר שקלובי-התעופה התורכיים, הידועים בשם «ד-צפור התורכית», מתפתחים בזמן האחרון במהירות רבה. אם כי התנועה נוסדה רק בקיץ 1935, כבר ניתנה אפשרות לאלפי צעירים להשתלם במקצועות התעופה השונים. המקצועות העיקריים הם: דאָנה, צנחנות, רדיו-של-תעופה, נביגציה, טיס. לכל חבר-תלמיד ניתנת קודם-כל הכשרה בדאיה ובצנחנות; כל אחד חייב לעשות לפחות ארבע קפיצות מהאוויר, טרם יקבל את תעודת-הגמר; הקפיצה האחרונה היא במקובץ מתוך אירון גדול.

סוריה והלבנון

העתונות הבירותית, ובפרט «צאות-אל-אחר», מוסרת תיאורים מרובים ממכרות הפחם שנתגלו על יד כפר חצביה ובמקומות אחרים בלבנון הדרומי, על גבול ארץ-ישראל. המכרות נמצאים בשכבות עליונות, ואין כל קושי להגיע אליהם; מין הפחם הוא משובח מאוד. לפי דברי העתוננים הערבים ניתנה הדחיפה לגילוי זה על ידי ביקורו של איש-מדע ציוני מא"י בשנת 1938; הוא הוכיח על יסוד מחקר משנת 1836, כי בסביבות מסוימות בלבנון הדרומי נמצא פחם.

«צאות-אל-אחר» מסוף דצמבר מודיע גם על גילוי עפרות ברזל באותה סביבה; הבדיקות שנעשו מראות על 90 אחוז ברזל נקי.

עירק

«דיילי טלגרף» הלונדוני מוסר מפי כתבו מבגדד: «במקרה של תנועה גרמנית לצד המזרח תהא עמדתה של עירק מושפעת מאוד מהתנהגותה של תורכיה. גרזבא, הציר הגרמני, עזב את בגדד מיד לאחר פרוץ המלחמה בין אנגליה לגרמניה; אז חוסלו גם היחסים הדיפלומטיים בין עירק ובין גרמניה, אולם גבריאלי, הציר האיטלקי נמצא עדיין בבגדד, ואין כל אות-רצון

לניתוק היחסים הדיפלומטיים עם איטליה. אף-על-פי-כן אין אוהבים את האיטלקים בעירק, כשם שאינם אוהבים בשאר הארצות הערביות».

העתון הבגדדי «אל-בלד» מודיע, כי ממשלת עירק חילקה בין פקידיה מסכות-גז. רכישת המסכה היא על חשבון הפקיד; מחירה נקבע ל 254 מיל.

«פלשתיין» מוסר, כי לשכת המסחר הערבית בירושלים קבלה ידיעה מאת הקונסול העירקי כי אין עירק מעונינת ביבוא הדריים מארץ-ישראל. יש לה לפי שעה די הדריים משלה. עירק הטילה מכס של 25 אחוזים על הדרי-חוץ. הקונסול איננו נכון לעשות שום הקלות למשלוח פרי-הדר מאי לעירק.

הממשלה העירקית הודיעה על מינוי ועדה מיוחדת לחקירת הסכסוכים בין עירק לסעודיה בדבר ציון הגבולות ובדבר זכויותיהם של השבטים הנודדים, המשתייכים לשתי המדינות. ועדה זאת תברר גם את שאלת שייכותם של נאות-מדבר אחדות.

אֵרֶן

בתקציבו של מיניסטריין-התנועה האירני הוקצב סכום של 10.750.000 לייש לבנין מסילות-ברזל חדשות-בעיקר, ליד המפרץ הפרסי.

ממשלת אירן קבעה מחירי-חובה לכל מיני סחורות-ארג. פקידי השלטון יבקרו בקביעות את בתי-החרושת ובתי-המלאכה לצרכי-טכסטיל. הריח המכסימלי שנקבע למיצרי אריגים הוא 8 אחוזים.

מצרים

«אל-אהרם» מודיע, שמועצת המיניסטרים המצרית עומדת לדון על הדרך בה תנהוג עם השופטים והפקידים האיטלקים

של בתי-הדין המעורבים, שהוחלט בפרינציפ לפטרם. נתעוררה השאלה, אם להוסיף לשלם את משכורתם, או לתת להם הענקת חד-פעמית. מיניסטרוני המשפטים מצא לנחוץ לדחות את פיטורי השופטים והפקידים, למעשה, עד שיסוים הדיון על הצד הכספי של הבעיה.

לפי ידיעות העתונות הלונדונית, התחייבה ממשלת אנגליה לקנות את כל יכול הפשתן במצרים. כידוע, כבר קיימת התחייבות דומה לכך ביחס לכותנה המצרית.

סעודיה

לפי ידיעות העתונות הלונדונית שלח מוסוליני לסעודיה שליח מיוחד, את הקולונל גרנסיני, לנהל משא ומתן על פיתוח יחסי ידידות בין איטליה לסעודיה. «דיילי סקטש» משער, שהשליח האיטלקי מבטיח לאבן-סעוד לתמוך בהרחבתה של סעודיה על חשבון עירק ועבר-הירדן. כידוע, דהכריז אבן-סעוד, שאין בדעתו לסור מניטרליותו במלחמה הנוכחית.

דרום-אפריקה

לפי הודעה בפרלמנט הדרום-אפריקני בסוף אוקטובר, היה אחוז היהודים בין המתנדבים לצבא המדינה כדלקמן: במחוז-הפיקוד קנדה (יוהניסבורג וכו') - 15%, במחוז דרבן (ניטל) - 8%, במחוז קיפטאון - 9%. אחוז היהודים באוכלוסיה הלבנה בשלושת מחוזות אלה הוא בערך 4.5%. המספר הכללי של בני דרום-אפריקה שהתנדבו לצבא-המשלוח הוא, בהתאם להודעתו הרשמית של סמטס, מאה אלף איש.

ב 8 בנובמבר גאם הגנרל הרצוג, (יריבו המדיני של סמטס), את נאום-הפרידה מבחוריו עם עזיבתו את הבמה הפוליטית. הוא הזהיר את ידידיו הבורים שלא יגררו אחרי הלך-הרוח הקיצוני של המפלגה הבורית הלאומונית המאוחדת - שבה תמך לכתחילה. וזה עיקר דבריו: «... השיתוף עם האנגלים הוא הכרחי. אנחנו הצלחנו כבר להרחיק מאתנו את היהודים ואת בני הגזעים הצבעוניים; עשינו את כל

שכנינו לאויבים, וכעת הננו מתחילים להרחיק גם חלקים מבני עמנו. איך תוכל מפלגה מעין זו לקוות שתגיע בזמן מן הזמנים לשלטון בדרום-אפריקה?».

בגבול הצפון-מערבי של הודו

העתון הלונדוני «סנדי כרוניקל» מפרסם בגליונו מן ה-10 בנובמבר ארץ הידיעה הבאה: «שבט עברי טהור, בשם בני-ישראל, החונה בפינה צפונית-מערבית של הודו, התגייס כולו להגנת גבולותיה של האימפריה בשטח חמור זה. יהודים אלו חיים בצפון-הודו זה יותר מחמש מאות שנה, והם נוהגים לאמן את צעיריהם באמנות המלחמה, לפני שהם מכניסים אותם בעול מצוות».

תכניות מדיניות

הפרוטוקול הרשמי של בית-הנבחרים האנגלי מיום 16.10.40 מוסר על דו-שיח בין הציר הליברלי ג. מנדר וסגן מיניסטר-החוץ פסקל בדבר הפדרציה הפן-ערבית. וזה נוסח הדברים: מנדר: «אילו הבטחות ניתנו לארצות, שיש להן נגיעה ליסודה של פדרציה פן-ערבית חפשית לאחר המלחמה?»

בטלר: «שום הבטחות לא ניתנו». מנדר: «האם מתיחסת הממשלה באהדה לתכנית זו?» בטלר: «אכן זו היא תכנית חשובה ומעניינת מאוד».

המצב הצבאי

תחת הכותרת «תכניות התקפה על ארץ-ישראל» כותב סופרו הצבאי של «טיימס»: «יסוד בסיסי-אוויר גרמניים בסביבת מקורות הגפס הרומניים מהווה איום לתורכיה, אולם לא תהא לבסיסים אלה השפעה בלתי-אמצעית על עמדותינו בארץ-ישראל. אפילו אם הגרמנים יכבשו את בולגריה, לא יגיע צבא האוויר הגרמני לקרבה אפקטיבית לחיפה. התקפה על תורכיה, כדי לפרוץ משם, דרך סוריה לארץ-ישראל, אינה יכולה להחשב בגדר של אופרציה מעשית בחורף. מהגבול הבול-